

Sotsiaalia ja parlamendiraamatukogu arengukava

versioon 0.1

17.12.2018

1. Valdkonna praegune olukord

Valdkonna arengut iseloomustavate oluliste näitajate seis 2018. a lõpus.

Tegevus	Mõõdik	Näitaja 2017	Näitaja 2018
Institutsionaalsete teemabaaside täiendamine (BIE, VPB, RRvart). Kasutusstatistika, külastuste arv	tk	15 529	17 000
Erialateabe koolitused, teematunnid	tk	5	4
Koostööpartnerid (asutused)	tk	9	39***
Päringud	tk	371*	100
Sotsiaalmeedia jälgijad	in	1215	1400
Uudiskirja saajad	in	609	620
ELi infokeskuse kodulehe külastused	tk	72 046	-**
Suured kogusid tutvustavad näitused (s.h koostöönäitused)	tk	3	4
Riigikogu väljaanded (s.h tööd toetavad väljaanded – 3)	tk	9	10
Avakogu laenutused	tk	2705	3500
Parlafoni külastused	tk	5024	5500
Summaria luridica külastused veebis	tk	963	1000
Ühiskonnauuringud külastused veebis	tk	1448	1600
Lugemissaalide külastused	in	57 806	58 000
Personaalne nõustamine	in	9	15

*Päringute lugemise meetodika on muutunud. Alates 2018. a loetakse DHSis registreeritud päringud ja monitooringud.

** ELIK kodulehe statistikamooduli töös esineb häireid, mistõttu statistika saamine on raskendatud.

*** asutused ja organisatsioonid, kellele vastastikku püsivalt või projektide raames teenuseid osutatakse. 2017. a võeti aluseks asutused, kellel oli olemas püsiv RRI kontaktisik.

Sotsiaalia ja parlamendiraamatukogu tegevus on teenusena kirjeldatud, dokumenteeritud ja toimiv. Teenus võimaldab spetsialistidel, tudengitel ja õpilastel nii eesti- kui ka võõrkeelset erialast infot tööks või õpinguteks kasutada.

Teenus toetab parlamendi, ministriumide jt avaliku sektori asutuste tööd, tehes eri kanalite kaudu kättesaadavaks usaldusväärsetest allikatest pärineva sotsiaalteaduste alase info.

On olemas toimiv koostööpartnerite ring. Peamine on Riigikogu Kantselei, kellega tehakse koostööd väljaannete ja näituste koostamisel ning kellele pakutakse infoteenuseid (päringud, laenutused, infonõustamine).

Erialateave tehakse sihtrühmale kättesaadavaks lugemissaalide ja e-kanalite (blogi, ELi infokeskuse ja RRI veebileht, FB kanalid), väljaannete ning koolituste ja ürituste kaudu.

Oluline osa teenuse toimimisel, s.h kogude tutvustamisel, on kommunikatsioonil ja turundusel, et jõuda paremini sihtrühmadeni. Bibliograafiliste andmebaaside keskkond vajab uuendamist, et tagada andmete sujuv haldamine ja mugav kättesaadavus.

Euroopa Liidu infokeskuse tegevus on lepinguliselt seotud Riigikantseleiga.

2. Toetatavad strateegia eesmärgid

Seos Rahvusraamatukogu strateegiaga 2019-2021 ja selle fookusega III Parlamendiraamatukogu arendamine riigiraamatukoguks. Parlamendiraamatukogu ülesanded on sätestatud Eesti Rahvusraamatukogu seaduse §-ga 4 lg 2 ning Sotsiaalia ja parlamendiraamatukogu põhimäärusega.

Strateegia fookus III Parlamendiraamatukogust riigiraamatukoguks:

- Arendame sotsiaalteaduste raamatukogu, et pakkuda kvaliteetset infoteenust Riigikogule, riigi- ja avalikule sektorile.
- Pakume kliendisõbralikke, ühtsele platvormile tuginevad lihtsaid digitaalseid teenuseid.
- Kaasame teenuste arendamisse partnerid, eesmärgiga välja töötada kasutajate ootustele vastavad paindlikud teenused.
- Laiendame institutsionaalsete koostööpartnerite ja klientide ringi.
- Sotsiaalteaduste erialaraamatukoguna pakume avatud raamatukoguteenust laiemale üldsusele.

3. Valdkonna arengu eesmärgid

RR on sotsiaalia ja parlamendiraamatukoguna kvaliteetsete infoteenuste kaudu tuntud ja kättesaadav avaliku sektori asutustele, valdkonna spetsialistidele, üliõpilastele ja kõigile teistele huvilistele. Eesmärgi saavutamiseks vajalikud meetmed:

1. UUTE HUVIGRUPPIDE KAASAMINE JA KASUTAJASKONNA HOIDMINE

1.1. Arendame koostöösuhteid olemasolevate partneritega ja kaasame uusi avaliku sektori asutusi nii klientide kui ka partneritena. Analüüsime pakutavaid teenuseid ja kujundame need vastavaks uutele vajadustele. Teostame tagasiside küsitluse ja fookusgrupi uuringu lugejate ja spetsialistide seas.

1.2. Informeerime aktiivselt kasutajaid, millised sotsiaalteaduste alased infoallikad ning teenused on kättesaadavad. Jätkame erialainfot tutvustavate väljaannete koostamist ja kasutame info esitlemisel uusi atraktiivseid vorme, et aidata kasutajal valdkonnaga paremini kursis olla.

1.3. Oleme keskne kanal Riigikogu liikmete ja parlamendi tegevusega seotud info ning statistika kogumisel ja täpsustamisel. Teeme koostööd Riigikogu tutvustavate väljaannete ja näituste koostamisel.

1.4. Pakume kasutajale avakogu laenutust. Sotsiaalteaduste avakogu kojulaenus on kasutajate seas populaarne, iseteenindusautomaadid võimaldavad veelgi mugavamalt teenust kasutada. Kogude kujundamisel lähtume sihtrühma vajadustest. Analüüsime avakogu laenutuse põhjal kogude kasutatavust, et kujundada kasutaja vajadustele vastav kogu.

1.5. Pakume mitmekesiseid kokkusaamis- ja töötamisvõimalusi kõigile. Osaleme aktiivselt sotsiaalteaduste lugemisalade renoveerimisel, et kujundada lugemisalad nüüdisaegseks, mobiilseks ja mugavaks.

2. E-TEENUSTE PARENDAMINE

2.1. Nüüdisajastame Eesti õigusbibliograafia andmebaasi eesmärgiga luua uus atraktiivsem, kasutajaid kaasav keskkond.

2.2. Viime Parlafoni blogi ja Euroopa Liidu infokeskuse kodulehe uude keskkonda, et parandada info kättesaadavust ja e-kanalite töökindlust ning luua võimalused kasutajate suuremaks kaasamiseks.

2.3. Analüüsime võimalusi Vabariigi Presidendi bibliograafia andmebaasi kasutajasõbralikuma keskkonna loomiseks.

3. HARIDUSPROGRAMMID JA INTERAKTIIVNE KOGUDE TUTVUSTAMINE

3.1. Peame oluliseks elukestvat õpet: toetame kasutajaid hariduse omandamisel ja loome võimalused pidevaks enesetäiendamiseks. Korraldame infootsingu praktilisi rühmakoolitusi/töötubasid vastavalt sihtrühma vajadustele. Valmistame ette erialateabe e-koolitused.

3.2. Koostame interaktiivsed enesetestid, et kasutajal oleks võimalus oma infootsingu teadmisi testida.

3.3. Koostame aastas vähemalt ühe suurema näituse, kaasates koostööpartnereid. Suuname kogusid tutvustavate näituste eksponeerimise interaktiivsele ja õppimisvõimalusi pakkuvale e-näituste platvormile, et tagada info pikaajalisem kättesaadavus ja anda võimalus õpetajatele muuta koolitunde huvitavamaks. Toome lugemissaalidesse puuetundlikud ekraanid e-näitustega tutvumiseks.

4. Tegevuskava 2019-2021

Tegevus	Vastutab	2019	2020	2021
1.1.1. Laiendame koostööpartnerite ja klientide ringi	Sotsiaalia ja parlamendiraamatukogu teenuse juht			
1.1.2. Tagasiside küsitlused	Rakendusuringute ja analüüside koostamise teenuse juht			
1.1.3. Fookusgrupi uuringud (2)	Rakendusuringute ja analüüside koostamise teenuse juht			
1.2.1. Parlamendiraamatukogu kommunikatsiooniplaan ja selle elluviimine	Sotsiaalia ja parlamendiraamatukogu teenuse juht			
1.2.2. Jätkame erialainfot tutvustavate väljaannete koostamist	Sotsiaalia ja parlamendiraamatukogu teenuse juht			
1.2.3. Info atraktiivne esitlemine e-kanalites infograafika, videojuhendite jm näol	Sotsiaalteaduste ja parlamendiraamatukogu teenuse juht			
1.3. Osaleme koostöös Riigikogu Kantseleiga Riigikogu tegevusega seotud statistika kogumisel, väljaannete ja näituste koostamisel	Väljaannete koostamise protsessi juht			
1.4. Iseteeninduslik avakogu laenus, analüüs ja ekspertide kaasamine	Referendid			
1.5. Osaleme aktiivselt renoveerimisprojekti protsessis, et kujundada lugemisalad nüüdisaegseks ja mugavaks töökeskkonnaks	Sotsiaalteaduste ja parlamendiraamatukogu teenuse juht			
2.1. Uue õigusteabe keskkonna ja VPB keskkonna visioon, analüüs	Sotsiaalteaduste ja parlamendiraamatukogu teenuse juht			

2.2. Blogi ja ELi infokeskuse lehe uuele platvormile viimine	IT			
3.1.1 Teeme praktilisi rühmakoolitusi/töötubasid	Sotsiaalia ja parlamendiraamatukogu teenuse juht			
3.1.2. Valmistame ette erialateabe e-kursuse	Sotsiaalia ja parlamendiraamatukogu teenuse juht			
3.2. Koostame interaktiivsed testid kasutajale	Sotsiaalia ja parlamendiraamatukogu teenuse juht			
3.3. Koostame vähemalt ühe suurema näituse ja kasutame e-näituste platvormi	Sotsiaalia ja parlamendiraamatukogu teenuse juht			
3.4. Toome lugemissaalidesse puuetundlikud ekraanid e-näitustega tutvumiseks	Sotsiaalia ja parlamendiraamatukogu teenuse juht			

5. Valdkonna arengu mõõdikud

Näitaja	Mõõtmisviis	Sihttas e 2019	Sihttase 2020	Sihttase 2021
Kasutajaskonna hoidmine	Avakogu laenutuste arv	3500	3700	
Kasutajaskonna hoidmine	Litsentsiandmebaaside kasutus			
Kasutajaskonna hoidmine	BIE, VPB kasutus	15 000	15 000	
Elukestva õppe toetamine	Koolituste, ürituste arv	25	35	

Elukestva õppe toetamine	Koolitustel ja üritustel osalejate arv	215	225	
Koostöövõrgustiku laiendamine	Välisekspertide osakaal komplekteerimisel tellitud nimetuste arvust	30%	35%	
Kasutajaskonna hoidmine	Lugemissaali külastused	58 000	58 500	
Kasutajaskonna hoidmine	Päringute ja monitooringute arv	100	100	
Kasutajaskonna hoidmine	Parlafoni blogi ja ELi infokeskuse kodulehe külastuste arv	77 000	78 000	
Kasutajaskonna hoidmine	E-väljaannete kasutuste arv (Summaria luridica, Ühiskonnauuringud, külastused veebis)	2600	3000	
Kasutajaskonna hoidmine	Sotsiaalmeedia jälgijad	1400	1500	
Koostöövõrgustiku laiendamine	Koostööpartnerite ja institutsionaalsete klientide arv	40	45	
Kogude tutvustamine ja analüüs nüüdisaegses vormis	Infograafika ja interaktiivsete väljundite arv	10	10	10
Elukestva õppe toetamine	1 valdkondlik interaktiivne test aastas	1	1	1
Elukestva õppe toetamine	Erialateabe e-kursuse projekti ajakava täitmine			
E-teenuste parendamine	Õigusteabe uue keskkonna visioon, analüüs Projekti ajakava täitmine			

6. Arengukavaga seotud teenused

Sotsiaalia ja parlamendiraamatukogu teenus

Autoriõiguse tuvastamine

Haridustegevus

Küsi meilt

Teavikute laenutamine

Kasutajaks registreerumine

Näituseteenus

Personaalne nõustamine

Laenutamine teistest raamatukogudest (RVL)

Eesti e-väljaanded Rahvusraamatukogu digitaalarhiivis DIGAR

Veebiarhiiv

Lugejaarvutid, internet ja WIFI

Rahvusraamatukogu digitaalne värav Otsinguportaal

Rakendusuringute ja analüüside koostamine

Väljaannete kirjastamine

Teavikute komplekteerimine

Eesti digitaalsete väljaannete pikaajaline säilitamine

Füüsiliste kogude pikaajaline säilitamine

Koopiate valmistamine

Teavikute kataloogimine

Koostajad / vastutajad:

Karmen Linask, Katrin Ordlik, Kadri Lindmets, Ivi Smitt, Marianne Meiorg, Merle Tõniste, Eve Toomra, Kristiina Kaju, Rita Hillermaa, Tiina Kallas

LISAD

7. Peamised sihtrühmad

Sihtrühm	Eesmärk	Mõju
Kes?	Mida me neile pakkuda tahame?	Mis selle läbi muutub / paremaks läheb?
Ministeeriumid, avaliku sektori asutused	Koolitused, päringud, valdkondlik seire. Teenuste tutvustamine ja pakkumine. Esmatähtis viia info oma teenustest selle vajajani. Rühmaruumide kasutus nõupidamisteks tavakeskkonnast väljas.	Süsteematiseeritud ja analüüsitud info jõuab kiiremini spetsialistini. Spetsialisti infopädevuse tõstmine. Taustamaterjalid töö tegemiseks, s.h kõned, visiidid.
Üliõpilased	Tugi info leidmisel. Personaalne nõustamine, koolitused, vaikne ja paindlik keskkond. Kojulaenus. Infootsingu koolitused, töötoad.	Infootsing väiksema ajakuluga. Infopädevuse tõstmine.
Riigikogu	Väljaannete koostamine. Statistika Riigikogu liikmete kohta	Info kontrollitud allikatest. Toetab päringutele vastamist.
Riigikogu	Raamatukogu- ja infoteenus (laenutamine, monitooringud, päringud).	Infopädevuse tõstmine. Parem õigusloome. Mugav info kättesaamine. Teadmispõhised otsused. Taustamaterjalid töö tegemiseks (kõned, visiidid).
Üldsus	Raamatukogu- ja infoteenus, väljaannete tutvustamine, info Riigikogu liikmete tegevusest. Üritused, kus räägitakse aktuaalsetel teemadel. E-näitused.	Infopädevus. Tasuta info. Huvi rahuldamine: vastused küsimustele. Infovajaduse rahuldamine.
Õpilased	Haridusprogrammid, e-näitused.	Infopädevus, tugi uurimistöö tegemiseks, ühiskonnaõpetuse ja ajaloo tundideks.

8. Arengukava elluviimiseks vajalikud ressursid

Aasta	Kuluga seotud tegevus	Kulu					
		HR	Ruum	IKT	Taristu	Raha	Muu
	Kommunikatsioon sotsiaalmeedias					X	
	Blogi arendamine					X	
	Infograafika koostamine + koolitus; videojuhendid	X				X	
	Puuetundlikud ekraanid lugemisalas					X	
	Õigusteabe ja VPB keskkond	X		X		X	
	Referentide tugivõrgustiku toetamine					X	

Vt ka seda

